

„Fejlődni, fejlődni, fejlődni”

Bogányi Tibor és Gilbert Varga duális vezetéséről, tervekről, továbblépésről

A Pannon Filharmonikusok új művészeti kontextust teremtett, amellyel egyben új korszakot nyitott a zenekar életében. A korszakváltás az együttes igazgatójához, Horváth Zsolthoz köthető. A zenekar eddigi ciklusai ugyancsak pontos és kidolgozott stratégia mentén épültek fel. Így lesz ez a következő három éves időszakban is, amelynek középpontjában a Pannon Filharmonikusok két vezető karmestere, Bogányi Tibor és Gilbert Varga áll. A dirigensekkel erről a hazánkban még ismeretlen vezetési rendszerről, zenei nyelvekről, a hatalomvágy hiányáról, a hangversenyterem fontosságáról és közös döntésekről beszélgettünk.

I *Mennyire ismerték egymást, egymás munkásságát korábban?*

Bogányi Tibor: Sok éve jár hozzánk dirigálni Gilbert Varga, több koncertjét meghallgattam, de természetesen máshonnan is ismertem nagyszerű karmesteri tevékenységét.

Gilbert Varga: Nem igazán jól, néhányszor találkoztam Tiborral Pécsen, pusztán ennyi volt az ismeretségünk.

I *Ahogy Horváth Zsolt is emlegette, igazi innováció, hogy egy magyar zenekar élén két karmester áll, s ebben is igyekeznek példát mutatni. Ha bárhol követni szeretnék ezt a modellt, mire kell figyelniük? Miként lehet olyan duális vezetést kialakítani, amely olajozottan működik?*

B. T.: Erre nem létezik bevált modell. A duális vezetésre akkor nyílik lehetőség, ha két olyan személyiségű karmester találkozik, akik nyitottak, és elfogadják azt a tényt, hogy a karmesteri erősségeik összeadódhatnak. Az a tapasztalatom, hogy a legtöbb karmester nem tudja elképzelni, hogy bármit is megoszt egy másik dirigenssel, csak a saját elképzelését és zeneiségét tartja az egyedüli origónak. Szerintem ez tévedés. Egy zenei nyelvnek vagy interpretációnak több igazsága létezik, többféleképpen is lehet helyes. Zenekarok vezetésében pedig mindkettőnknek hatalmas tapasztalata van. Úgy vélem, Gilbertben olyan partnerre találok, akivel a duális vezetést meg lehet valósítani: ehhez szükség van egyfajta kultúrára és intelligenciára.

G. V.: A legfontosabb dolog az, hogy egyikünk sem hatalomvágyó. Én nem hatalomra vágyom, nem arra, hogy én legyek a főnök, és ismerem annyira Tibort, hogy tudjam, ő sem ezt akarja. Trump például olyan

ember, aki számára a hatalom fontosabb, mint a munkája. Lehetnek hasonló személyiségű karmesterek, mi azonban nem tartozunk közéjük. Én szeretném fejleszteni a zenekart, szeretnék művészileg kiteljesedni, nem hatalomra és vezető pozícióra vágyom. Úgy vélem Tibor sem, és ez kulcsfontosságú.

I *Mindketten említették, láttak ilyen példát, sőt részt is vettek ilyen többvezetős modellben. Mondják el kérem a leglényegesebb tapasztalataikat!*

B. T.: Ahogy említettem, északi országokban akadnak erre példák. Gilbert már ilyen együttműködésben részt vett, nekem pedig karmester kollégám, a mostanra hatalmas karriert befutott Susanna Mälkki volt egy ilyen felállásnak a részese. Ő a Norvég Stavangeri zenekarnak a modern zenei irányzatát vezette.

G. V.: Az egyetlen dolog az, hogy egy ilyen rendszer talán kissé megnehezíti az adminisztrációs feladatokat, hiszen mindkettőnket informálni kell, tudatni Tiborral, hogy mi történik köztem és a zenekar között. Ugyanígy engem is informálni kell Tibor munkájáról, döntéseiről. A kettőnk folyamatos tájékoztatása több munkát igényel a menedzsmenttől. Tegyük fel, hogy Tibornak panasza van egy zenész ellen. Erről nekem tudnom kell. Mi történik, ha mondjuk egy héttel később megérkezem, és megdicsérem ugyanazt a zenészt? Vagy fordítva. Az is előfordulhat, hogy netán egy szekció nem dolgozik túl jól, s javítaniuk kell az intonáción, aztán Tibor megérkezik egy héttel később és azt mondja, hogy a szekció fantasztikus... Szóval ezért folytonosan informálni kell mindkettőnk, és persze ez több feladattal jár.

I *A napi, az együttes életét érintő kérdésekben ki fogja meghozni a végső döntéseket? Ki dönt programról, szólításkiról? Hogyan vélekednek, mely kérdések azok, amelyek*

ket némileg másként látnak, és amelyekben kompromisszumra kell jutniuk?

B.T.: Mindent döntést igyekszünk közösen meghozni. Programok, szólisták kérdésében is felállítottunk egy prioritási listát. Más profilú programot csinálunk, ezáltal más területét erősítjük a zenekarnak. Így könnyedén meg tudunk egyezni abban, ki milyen produkciókat vállal. Kompromisszumra egyelőre nem vagyunk rákényszerülve.

G.V.: Az első kérdésre a válasz, nyilvánvalóan Horváth Zsolt az igazgató, így ő hozza a végső döntéseket. Másrészről viszont, ha Tibor hoz egy döntést, azt nekem el kell fogadnom, s el is fogom. Ugyanez igaz fordítva is. Például ha van egy próbajáték és azon én nem tudok részt venni, Tibor viszont igen, és elfogadhatónak tart egy új zenészt, akkor nekem el kell a véleményét fogadnom. Ennek kölcsönösen működnie kell. A programról, szólistáról beszélve, nyilvánvalóan Tibornak és nekem más elképzeléseink lehetnek a műsorokat illetően és éppen ez az, ami fantasztikus. Katastrofális volna ugyanis, ha például ugyanazt a karmestert, zeneszerzőt preferálnánk. Szerencsére ez egyáltalán nem így van, s mindez nagy valószínűséggel egy sokkal szélesebb skálá-

jú programot jelent majd, mintha csupán egyetlen vezető karmestere lenne az együttesnek. A szólistákat illetően, én meghívom azt, akivel én szeretnék dolgozni, s Tibor ugyanezt teszi.

I Közel azonos ideje ismerik a Pannon Filharmonikusokat, hiszen Gilbert Varga 2010-ben dirigálta először az együttest, Bogányi Tibor pedig hét esztendeje irányítja a zenekart. Hogyan látják, miként változott, alakult az eltelt esztendőök alatt a társulat?

B.T.: Igen, Gilbert 2010-ben járt először nálunk, de összesen eddig 6-8 produkciót dirigált, míg én közel 100 koncerten vagyok túl a PFZ élén. Arról biztosan be tudok számolni, hogy nagyon sokat mélyült a tudásunk, fejlődött a zenekar, úgy hangzásban, mint zenei kifejezésben. A romantikus repertoár értelmezése számunkra a mindennapi kenyér, de ma már a diverzitás felé is komoly lépéseket teszünk. A programjaink a barokktól a mai zeneszerzők ősbemutatójáig terjednek.

G.V.: Kulcsfontosságú megemlíteni az új koncerttermet. A zenekarnak nagy előny, hogy tudják, nemcsak az ország, hanem az európai régió egyik legjobb kon-

certtermében játszanak. Ez mindenképpen hatalmas lendületet ad az együttesnek, és úgy vélem, ebből profitalnak. Ismertem olyan zenekarokat, ahol ugyanez történt, kaptak egy kiváló helyet, és ez fantasztikus hatással volt a társulatra. Ha a koncertterem rossz, természetesen ez nem így alakul, de ha jó, az mindenképpen javítja a zenekar minőségét. Erős identitást kölcsönöz számukra és növeli az önbizalmukat. Az USA-ban, Nashville-ben, Tennesseeben van egy ilyen zenekar, bár nem ismertem őket azelőtt, de hallottam őket, s dolgoztam velük azután, hogy megnyílt az új hangversenytermük, ami egy szintén fantasztikus helyszín. A terem kicsit kifinomultabb, mint a miénk Pécsen, mert igen könnyen átalakítható, de akusztikailag ugyanolyan jó. Kicsit a bécsi Musikverein mintájára készült. A társulatban mindenki úgy vélte, hogy teljesen átalakult a zenekar. Fontos azonban megemlíteni, hogy ez az együttes Nashville-ben, mindig a hangversenyteremben próbál. Lehet persze, hogy valamilyen rendezvény alkalmával nem tudnak ott gyakorolni, de egyébként ott folyik a próba. És ez az, amit nekünk is el kell érniünk!

I Mindketten jelentős szereplői a nemzetközi zenei életnek, témérdek együttessel dolgoznak együtt. Hogyan látják ebben a kontextusban a Pannont? Miben más, mint az Önök által ismert zenekarok?

B.T.: Egy magyar együttesel mindig máshogy kell dolgozni, mint egy külföldi, adott esetben nyugati zenekarral. A PFZ-vel nekem személyesebb a viszonyom, mint bármely zenekarral a világon: az utóbbi 8 év számomra is elmélyülési időszakot jelentett a karmesteri pályámon, s ehhez nagyszerű partner ez a társulat. Nemzetközi kontextusban véleményem szerint a középmezőnyben lehetünk, bár ezt bizonyítani és megcáfolni is nagyon nehéz, sok mindentől függ. Az igazi megmértetések – úgy érzem – még előttünk vannak.

G.V.: Nem mondanám, hogy van különbség. Ez egy egészséges zenekar, egy olyan társulat, ami fejlődni szeretne, nagyobb hatást elérni, jobban játszani, ami csodálatos. E mögött nagyszerű, nagyon professzionális és komoly szervezés áll, ami ebben segíti, ezért nem mondanám, hogy nagy különbség lenne a hasonló zenekarok tekintetében. Nyilvánvalóan vannak olyan zenekarok, ahol nincs ilyen menedzsment, vagy ilyen szellemiség. De hasonló együttesekkel összevetve, ez egy nagyon jó zenekar.

I A hazai társulatok közül is többen dolgoztak már. A magyar zenei életben hogyan látják a PFZ helyét, szerepét?

B.T.: A régió megkerülhetetlen kulturális nagyköveti vagyunk, de jelentős a budapesti jelenlétünk is.

A magyar zenei életben kimagasló színfolt a PFZ, erről rengeteg nagyszerű produkciónk árulkodik. Ez mérhető akár a kiadott lemezeink sikerében is.

G.V.: Mindig meg voltam győződve arról, hogy a hétköznapijaink legfontosabb aspektusa a földrajzi helyzet. Ez az, ami meghatározza a politikát, mert a földrajzi helyzet nem változik. Nem foghatjuk meg Pécsen és helyezhetjük Észak-Amerikába, Brazíliába, vagy Kínába. Ott van, ahol van. Pécs az én véleményem szerint egy kapu délre, s fantasztikus platformja a hihetetlenül gazdag magyar kultúrának. Pécs lehet a közvetítője a fontosságunknak a zenében – és talán más művészeti ágakban is – a balkáni országok felé. A mi szerepünk az kell, hogy legyen, hogy nagy hatást gyakoroljunk délen. Nem pusztán Dél-Magyarországon, hanem Dél-Európában is, azzal hogy terjesztjük a gazdag kultúránkat, azt, hogy büszkék vagyunk arra, hogy magyarok vagyunk, és hogy ezt megosztjuk más nemzetekkel.

I Egy hegedűs és egy csellista karmester esetében kinek mi a vesszőparipája? Milyen előrelépést szeretnének elérni a műhelymunkában, a szólampróbák során?

B.T.: Az ember saját hangszere tudat alatt kódolja azt a hangzást, amit el szeretne érni egy zenekarral. A hangszer karaktere, esetemben a cselló, pedig humánus hozzáállást ad a zenészekhez, s magához a zenéhez is. Elvégre a cselló egy humánus hangszer! Az, hogy a mai napig nem tettem le, engem tesz gazdagabbá.

G.V.: Az első kérdésre azt válaszolnám, hogy valakitől hallottam egyszer, hogy egy sírkövön ez állt: xy nagyon nem tolerálta a középszerűséget...

A szólampróbákat illetően kicsit olyan ez, mint amikor van egy órád, s úgy érzed, nem úgy működik, ahogy kellene, ezért elviszed az óráshoz, aki felnyitja, kiveszi a legapróbb részeit is, megtisztítja, megolajozza, majd újra összerakja. Nem feltétlenül azt jelenti, hogy valami nem működik rendesen, pusztán csak időnként olajozásra szorul, hogy 100 és ne 99 százalékos legyen. Ez az a munka, amire szükség van. Lehetséges aztán, hogy a munka során felfedezel valamit, ami rossz, de a funkciója elsősorban a tisztítás a legkisebb részletekig, majd az összerakás.

I Hogyan látják, mi az, amit a másik dirigens az együttesen változtatni, fejleszteni tud?

B.T.: Ahogy már említettem, több koncertjét meghallgattam Gilbert-nek. Elképesztő, ahogy a zenekari színskálát, dinamikai skálát kiépíti. Koncertjei alatt azt éreztem, viharos sebességgel száguldunk, a hihetetlen kontroll a végére mindig kirobbanó szabadsággá változik.

G. V.: Nehezen tudnám ezt megválaszolni, mert én vagyok az új karmester... Én, legalábbis kezdetben, nagyobb hatással leszek a zenekarra, mint Tibor, ez így logikus, fordítva is így lenne. Remélem, hogy pozitívan fogok hatni az együttesre. Ez minden, amit tehetek.

I *Mi az, amit szívesen megtanulnának a másiktól?*

B. T.: Gilbert Varga fiatal karmestereket megszigényítő sebességgel végzi a próbafolyamatot a zenekarral, az intenzitása hatalmas hőfokú. Emlékszem diákéveimből párizsi mesteremre, Fürst Jánosra, aki hasonló tudásnak volt a birtokában. Ezt a kíméletlen gyorsaságot mindig el akartam tanulni tőle. Talán most...

G. V.: Talán a spontaneitást. Tibor nagyon elbűvölő ember, úgy vélem, sok szempontból spontánabb, mint én. Ez számomra érdekes lehet. Hogy őszinte legyek, az első alkalom, amikor hallottam, láttam vezényelni, az a sajtókonferencián történt, de ezt már akkor észrevettem. El tudom képzelni, hogy ugyanazt a darabot másnap már másként vezényelte volna... Emlékszem, például Amerikában van egy olyan szokás, hogy lemérik, mennyi ideig tart a darab. Az első hangnál indítják az órát, s az utolsónál leállítják. Néha volt három-négy koncertem ugyanazzal a zenekarral, s a negyedik, egyben utolsó koncerten az, aki mérte az időt, odajött hozzám és azt mondta, ez hihetetlen, az eltérés a koncertek között körülbelül 20 másodperc volt. Más karmestereknél ez néha 30, vagy 40 másodperc, egyszer kicsit lassabb, máskor gyorsabb. Ezért úgy gondolom, jó lesz együtt dolgozni valakivel, aki sokkal spontánabb és más, mint én.

I *Lesz egy közös hangversenyük, amelynek szolistaja Bogányi Tibor, dirigense Gilbert Varga. Mit várnak ettől az együttes zenéléstől?*

B. T.: Ez a koncert PFZ a négyzetben. A koncertmesterünk, Bánfalvi Zoltán csellóversenyének az ősbemutatója lesz, Gilbert dirigál és jómagam játszom a szólót. A csellóverseny ötlete akkor fogalmazódott meg, mikor a Bánfalvi-kettősversenyt játszottuk, 2015 szeptemberében. Zoli nagyszerű zenét ír, könnyen hallgatható, nem titkolt hatások akadnak benne a filmzene és a jazz világából, mégis egyedi, Bánfalvis hangzása van. Márpedig az egyedi, mindig felismerhető hangzást csak a legjobb zeneszerzők mondhatják el magukról!

G. V.: Jó multság lesz. Nagyon várom. És ne feledjük, hogy ez a koncertmesterünk kompozíciója. Nem pusztán kettőnkéről, hanem hármunkról, meg a zenekarról szól. Ez egy ideális csapatmunka lesz. A legfontosabb természetesen a zeneszerző, és mindent megteszünk, hogy a lehető legizgalmasabban szólaljon meg a darab.

LONDON, TAIPEI, PÉCS

A művész, aki elegáns karmesterpálca-kezeléséről híres, s a kritikák sora dicséri azért, mert képes színek és érzelmek széles skáláját kihozni a zenekarból, Londonban született. Édesapja a híres magyar hegedűművész, Varga Tibor. Pályáját hegedűsként kezdte, egy betegség miatt azonban váltani kellett. Gilbert Varga három nagyon különböző stílusú dirigens – Franco Ferrara, Sergiu Celibidache és Charles Bruck – irányításával folytatta karmesteri tanulmányait. Pályája korai szakaszában főként kamarazenekekekkel dolgozott Németországban és Franciaországban – gyakran koncertezett az édesapja által 1954-ben alapított Varga Tibor Kamarazenekekekkel is. A Philharmonia Hungarica vezető karmestere volt 1985 és 1990 között: turnézott velük Németországban, Ausztriában, Svájcban és Olaszországban, 1990-ben pedig az ő dirigálásával és Yehudi Menuhin közreműködésével mutatkozott be az együttes Budapesten. A Stuttgarter Kamarazenekekek állandó karmestere 1991-től 1995-ig, 1997 és 2000 között a Malmői Szimfonikusok első vendégkarmestere, valamint 1997-től tíz évadon keresztül a Baszk Nemzeti Szimfonikus Zenekar zeneigazgatója. Számos jelentős együttest is dirigált az elmúlt esztendőkből, többek között az Orchestre de Paris-t, a Bajor Állami Zenekart, a Berlieni Rádió Szimfonikus Zenekart, a Gulbenkian Zenekart, az Orchestre de la Suisse Romande-ot és a Bázeli Szimfonikusokat. Észak-Amerikában 2002-ben mutatkozott be a Minnesotai Zenekarral, amelyhez azóta minden évadban visszatér. 2005-ben nagy sikerrel debütált a Philadelphia Zenekarral, a 2007–2008-as szezonban pedig a Dallasi és a Detroiti Zenekarral, valamint több más egyesült államokbeli együttesrel. 2009-ben Délkelet-Ázsiában a Malajziai Filharmonikusokkal és a Taipei Szimfonikus Zenekarral lépett fel. Ez utóbbi társulat zeneigazgatójának 2013-ban nevezték ki. Diszkográfiájában különböző lemezkiadóknál (ASV, Koch International és Claves Records) készült felvételek találhatók. A 2011-ben a Naive Recordsnál megjelent, Ravel és Prokofjev versenyműveit tartalmazó felvétele a berlini Deutsches Symphonie-Orchesterrel és Anna Vinnickajával a BBC Music Magazine-tól öt csillagot kapott. Rangos zenei versenyeken is rendszeresen részt vesz a zsűri munkájában. 2019. január 1-től három esztendőre lett a Pannon Filharmonikusok vezető karmestere, s bár már többször tettek rá kísérletet, hogy hazahívják, a mostani az első alkalom, hogy pozíciót vállal a magyar zenei életben.

I *Ki milyen műsort, vendégművészt tart a legfontosabbnak a szezon hátralévő részéből?*

B. T.: Valamennyi koncertet és programot nagyon várom, különösen, mert ebben az évben legendásan jól sikerült mindegyik hangversenyünk. Kezdve

Mahler Titán szimfóniájával, s legutóbb a Bruckner V.-ének a sikerével, ezeket személyes győzelemnek élem meg. Ezt az igazán kitűnő évet pontosan így fogjuk folytatni!

G.V.: Hat projektem van, három olyan programmal, amelyet igazán szeretnék megcsinálni, Tibor is hatot dirigál. Egy-két program esetében – mert gondolom, lesznek vendégkarmesterek is, remélem –, megnézzük, hogy mi hiányzik. Például, most kicsit túlzok, de mondjuk, felfedezzük, hogy nincs orosz zene, vagy észreveszünk, hogy nincs francia zene. Úgy gondolom, a program egésze egy évadban olyan kell, hogy legyen, hogy aki eljön az összes koncertre, élvezhesse ezt a zenei utazást. Hiszen szeretne osztrák, skandináv, olasz, spanyol, orosz, észak-amerikai, dél-amerikai, zenét, másrésről pedig különböző korszakokat is. Szeretne utazni Haydn és a kortárs zeneszerzők, valamint az olyan eltérő zenei aspektusok között, mint a kamarazene vagy a nagy szimfonikus művek. Mi megadjuk neki a lehetőséget, hogy a zenében utazzon térben és időben. A következő évad pedig ugyanerről az elgondolásról szól, nyilván más darabokkal.

I Három évre szól mindkettőjünkkel a megállapodás. Hová szeretnének eljutni az együttessel ennek az időszaknak a végére? Mind a repertoár, mind a hangzás tekintetében?

B.T.: Számomra az utóbbi évek meghatározó zeneszerzője Bruckner. Az ő zenéje (is) hordozza azt a dimenziót, amit itt, a Földön még nem igazán értünk, csak érzünk-érezzük a jóságát, a magasztos fényt, a fenyítést, amelyet egy nagyobb erő diktál. Mi ez az erő? Honnan jön? Mit akar velünk? Ezekre a kérdésekre válaszol Bruckner a zenéjével. Ahogy Bach, Mozart, Wagner vagy Liszt is. Minél tökéletesebben játszunk, annál hihetőbben közvetítjük az univerzum e misztikus üzenetét.

G.V.: A repertoár igen változatos lesz, nincs olyan darab, amit nem szeretnénk. Mivel két különböző karmester áll rendelkezésre, mindenki választhatja azt, ami hozzá közelebb áll. A hangzást illetően nyilvánvalóan kulcsfontosságú, hogy bejuthassunk a hangversenyterembe, amilyen gyakran csak lehet. Ezt muszáj megtenni. Másrészt hallottam, hogy van lehetőség dolgozni magán a koncerttermen is, vagyis változtatni lehet az akusztikáján, a mennyezetén, s ahogy Horváth Zsolt említette: a termet az adott darabokhoz igazíthatjuk. Így meg vagyok győződve arról, hogy a koncertterem, főleg egy ilyen jó, mint ami nekünk van, olyan, akár egy partner. Játsszunk, de közben figyelünk a terem reakciójára. Hiszen reagál. Ez egy csodálatos dialógus. Ha a terem halott, és semmi nem jön vissza, akkor nem tudunk semmit adni, s akkor az ember elveszíti az érdeklődését. De egy ilyen teremnél hatást gyakorol és alkalmazkodik ahhoz, amit hall. Ez a fajta dialógus nagy segítségére lehet a zenekarnak.

I Miként látják, mi jelenti a következő lépést a Pannon Filharmonikusok életében? Hogyan tudnak még előrébb lépni?

B.T.: Fejlődni, fejlődni, fejlődni! Hangzásban összeérni, egymásra figyelni, tökéletesedni. Erőt sugallni, ebben van egy nagy zenekar ereje.

G.V.: Amint már említettem, ennek a feladatnak nincs vége. Jó az, hogy a zenekar meg akarja tartani azokat az eredményeket, amelyeket már elért, és próbál tovább mozdulni és fejlődni, forradalmi újítások nélkül, hozzáadva egy-egy új komponenszt, s így továbbhaladni. De azt gondolom, hogy a status quo mindig egy lépés hátrafelé. Nem a status quo megtartása szükséges, hanem a változtatás, még ha kis változásról is legyen szó. Már van fejlődés és mindannyiunknak dolgozni kell azon, hogy ezt továbbvigyük. Izgatottan várom, hogy részese legyek a zenekar új periódusának! R. Zs.

A PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM (PTE) Szenátusa címzetes egyetemi tanári címet adományozott Baráti Kristóf Kossuth- és Liszt-díjas hegedűművésznek, valamint Várdai István Liszt-díjas csellóművésznek, és címzetes egyetemi docensi címben részesítette Szőke Zoltán kürtművészt, valamint Szűcs Máté brácsaművészt. Szőke Zoltán szeptembertől az intézetben oktatóként kezdi meg munkáját, a Kamara Akadémia Egyesület keretei között pedig Várdai István, Baráti Kristóf és Szűcs Máté kurzusokat tartanak, valamint a stratégiai kapcsolatok terén segítik és támogatják az intézeti oktatást.

HELYREIGAZÍTÁS

Rácz Zoltán az alábbi levéllel fordult a szerkesztőségünkhöz:

„Sajnálattal kell megállapítanom, hogy a Zenekar című lap, XXV. évfolyamának 6. számában – annak 21. oldalán – a szerkesztőség által jegyzett írásban, olyan állítás szerepel személyemmel kapcsolatban, amely nem felel meg a valóságnak.

Nem felel meg a valóságnak az az állítás, hogy a szerkesztőség bármilyen dokumentálható formában megkeresett volna azzal, hogy a Zene-művészeti Bizottság tagjaként interjút adjak a lap számára, sem az, hogy én egy ilyen kérést valaha is elutasítottam volna.”

A helyreigazítási kérelemnek helyt adunk.

Ugyanakkor munkatársunk, Kaizinger Rita jelezte, hogy az interjúra való felkérés és annak visszautasítása a Művészetek Palotájában egy személyes találkozás során, szóban – hangfelvétel nélkül, tehát valóban nem dokumentálható módon – történt meg.

Sajnáljuk a félreértést.

(A Szerk.)